

Warszawa, 28 września 2022 roku

Sprawa: Oświadczenie złożone
przez senatora Jerzego Wcisłę
23 sierpnia 2022 r. dot. podatku
od spadków i darowizn

~~Znak sprawy: DSP12.054.5.2022~~

Kontakt: Kancelaria MF
tel. +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Szanowny Pan
Tomasz Grodzki
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na oświadczenie złożone przez senatora Pana Jerzego Wcisłę 23 sierpnia 2022 r., otrzymane przy piśmie z 31 sierpnia br. znak BPS/043-47-1834/22, dotyczące stosowania zwolnienia od podatku od spadków i darowizn osób najbliższych, uprzejmie informuję.

Przedmiot oświadczenia

Senator Jerzy Wcisła w złożonym oświadczeniu podniósł wątpliwości, czy stwierdzone sądownie nabycie własności rzeczy lub praw majątkowych w okresie stanu epidemii, tj. w okresie utrudnionych kontaktów z urzędami skarbowymi, może być uznane za uprawdopodobniającą sytuację, w której osoba mogła nie dowiedzieć się o obowiązku dokonania zgłoszenia w określonym terminie w celu skorzystania ze zwolnienia od podatku od spadków i darowizn. Jeżeli tak, to w jaki sposób można przywrócić termin określony w art. 4a ust. 1 ustawy o podatku od spadków i darowizn¹ (dalej „upsd”).

Warunki zwolnienia od podatku nabycia majątku przez osoby najbliższe

Jedynym warunkiem zwolnienia od podatku od spadków i darowizn na podstawie art. 4a ust. 1 upsd, nabycia własności rzeczy lub praw majątkowych przez osoby najbliższe jest zgłoszenie tych rzeczy i praw naczelnikowi urzędu skarbowego w terminie 6. miesięcy od dnia powstania obowiązku podatkowego (darowizna pieniężna ponad kwotę wolną od podatku wymaga dodatkowo udokumentowania w sposób określony w art. 4a ust. 1 pkt 2 upsd). Jeżeli dokumentem potwierdzającym nabycie jest orzeczenie sądu stwierdzające nabycie spadku, termin 6. miesięcy liczy się od dnia jego uprawomocnienia się (art. 4a ust. 1 pkt 1 upsd). Początek biegu terminu do dokonania zgłoszenia określony został w upsd w sposób precyzyjny i jednoznaczny. Jest to moment w którym spadkobierca ma już pewność, że nabył prawa po spadkodawcy, co zostało formalnie potwierdzone przez sąd lub notariusza. Dla ułatwienia korzystania ze zwolnienia termin do dokonania zgłoszenia został wydłużony od 2009 r. z 1. do 6. miesięcy.

¹ ustawa z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (Dz. U. z 2021 r. poz. 1043)

Termin określony w art. 4a ust. 1 upsd jest terminem zawitym i jako termin materialnego prawa podatkowego nie podlega przywróceniu. Pragnę jednak wskazać, że termin ten jednym z najdłuższych terminów prawa materialnego. W okresie stanu epidemii mogły wystąpić pewne ograniczenia w funkcjonowaniu urzędów skarbowych oraz obawy podatników przed zakażaniem, niemniej w sposób nieprzerwany była możliwość dokonania zgłoszenia w drodze elektronicznej. Formularz SD-Z2 ułatwia wypełnienie warunku zgłoszenia. Obowiązujące przepisy nie nakładają obowiązku dołączania do zgłoszenia jakichkolwiek dokumentów, co upraszcza warunki zwolnienia.

Przepis art. 4a ust. 2 upsd zabezpiecza interes podatników w takich przypadkach, w których nabywca dowiedział się o nabyciu własności rzeczy lub praw majątkowych po upływie powyższego terminu, np. z pisma banku o nabyciu środków pieniężnych na rachunku bankowym, o którym nie miał wiedzy. W takim przypadku, poza zgłoszeniem środków pieniężnych w terminie 6. miesięcy od dnia, w którym dowiedział się o ich nabyciu, dodatkowym warunkiem zwolnienia jest uprawdopodobnienie faktu późniejszego powzięcia wiadomości o ich nabyciu. Przepis art. 4a ust. 2 upsd dotyczy sytuacji braku wiedzy o nabytym majątku, np. składnikach masy spadkowej, a nie o braku wiedzy o obowiązku ich zgłoszenia w celu skorzystania ze zwolnienia od podatku, gdyż to wynika z powszechnie obowiązujących przepisów prawa.

Pozyskanie informacji odnośnie do warunków zwolnienia, tak jak złożenie zgłoszenia, także nie musiało się wiązać z wizytą w urzędzie skarbowym. Informacje te są dostępne na portalach internetowych, np. pod adresem: <https://www.podatki.gov.pl/pcc-sd/> oraz <https://www.gov.pl/web/gov/zglos-otrzymanie-majtku-ze-spadku-lub-darowizny-formularz-podatkowy-sd-z2>. Można je uzyskać także telefonicznie w Krajowej Informacji Skarbowej od poniedziałku do piątku w godzinach od 8 do 18. Pytanie dotyczące podatków można zadać również e-mailem lub poprzez czat, zgodnie z wytycznymi pod adresem: <https://www.kis.gov.pl/zalatwianie-spraw/udzielanie-informacji>.

Przedstawiając powyższe, wyrażam nadzieję, że przedstawione wyjaśnienia pozwolą na usunięcie zgłoszonych przez senatora wątpliwości.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia

Ministra Finansów

Sekretarz Stanu

Artur Soboń

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/